CLAUDE G.THOMPSON
(Govindānada)

ÎNVĂȚĂTURILE LUI
G.I.GURDJIEFF

Traducere din limba franceză: Oana Cătălina Popescu

EXCALIBUR
2008

PREFAȚĂ

Această carte se adresează cercetătorilor, celor care vor să înțeleagă sensul real al demersului spiritual. Într-o lume şi într-o epocă în care atâtea şcoli oferă căi de acces la cunoaşterea de sine, mesajul lui G.I.Gurdjieff capătă o rezonanță cu totul specială şi pare absolut evident, pentru cel care i-a parcurs cât de puțin gândirea, că sămânța pusă în urmă cu cincizeci de ani a dat naştere, acum, la mai multe fructe decât oricând.

Ca să facilităm accesul la gândirea maestrului şi în scopul de a face cunoscute punctele esențiale ale acesteia, am crezut util de a relua, şi asta într-un context cu totul diferit, o operă fundamentală despre viața şi opera sa. Este vorba despre Fragmente dintr-o învățătură necunoscută de P.D. Uspensky. Conținutul acestei cărți, aşa cum Gurdjieff a permis să fie publicată, ne face să credem că, ea reprezintă realmente, o bază pentru răspândirea ideilor lui. Cu condiția să o citim şi să asimilăm învățăturile pe care le conține, am constatat câteva lucruri; între altele, că este singura lucrare care dă o idee, destul de precisă, despre demersul pedagogic al lui Gurdjieff, evenimentele şi învățăturile, desfăşurându-se pe parcursul a patru ani.

Asta ne-a făcut să înțelegem în ce ordine îşi prezenta cunoştințele şi cum introducea, etapă cu etapă, diferitele elemente care comportă unele reguli complexe. Am fost surprinşi să observăm că, niciodată el nu dădea mai multe informații decât era necesar. Fiecare element se corelează perfect cu următorul, fără ca vreo informație inutilă să încarce

receptarea. Citind Fragmente dintr-o învățătură necunoscută, observăm imediat că, unele probleme sunt abordate într-un anume fel la început, dar pe parcurs, elemente noi se vor grefa pe cele anterioare, schimbând total aspectul. Totuşi, demersul urmat în elaborarea cunoştinţelor este diluat printr-o serie de digresiuni anecdotice şi considerații personale care ne fac să pierdem sensul real al unor remarci ale lui Gurdjieff. În plus, mai multe subiecte sunt tratate unele după altele, dintr-un condei, fără a lăsa impresia că este vorba de probleme diferite. În sfârşit, Uspensky stabileşte numeroase paralele cu propriile sale concepții despre Univers. Nu se pune problema, în ceea ce ne priveşte, să emitem judecăți despre aceste idei ale lui, ci dimpotrivă; ele ne permit să înțelegem mai bine, unele subiecte ca de exemplu, timpul şi dimensiunile Cosmosului.

Cu atât mai mult, nu este vorba de a încerca să explicăm toate învățăturile lui Gurdjieff, acesta nefiind nicicum, scopul nostru. Opera remarcabilă pe care a lăsat-o, în trei serii, este suficient de complexă, în acest sens. Dorința noastră, înainte de orice, este să permitem cititorului să ajungă la diverse idei, pe care le abordează aceste cunoştințe, prezentându-le sub formă de subiecte scurte şi precise, folosind chiar cuvintele lui Gurdjieff. De asemenea, tot ce apare scris aici, a fost spus de Gurdjieff. Am făcut doar o excepție, la capitolul 85, unde explicația lui Uspensky este de o importanță capitală, pentru înțelegerea locului ocupat de cel de-al doilea şoc al eneagramei.

De asemenea, am crezut că e bine să adăugăm, la sfârşitul lucrării, aforismele care erau înscrise pe velum din Study House au Prieure. Ele sunt reprezentative pentru învățăturile lui Gurdjieff şi constituie, în aceste sens, un memento excelent.

Totodată, cartea noastră poate servi drept lucrare de referință şi de bază, pentru un demers către cunoaşterea de sine şi a Universului. Într-adevăr, este posibil să extragem din ea, de exemplu, toate problemele referitoare la un anume subiect şi să îl studiem separat. Însă tot atât de bine este posibil să citim punct cu punct, meditând şi aplicând separat, în cotidian. În clipa aceea, vom vedea că edificiul se ridică piatră cu piatră, şi viața noastră interioară se transformă.

Departe de noi ideea că această carte poate conduce la libertate. Totuşi, dacă ea aduce convingerea profundă a necesității de a te angaja pe o cale, de a căuta un maestru sau un grup în sânul căruia poți lucra, înseamnă că ne-am atins scopul.

CLAUDE G.THOMPSON

SUMAR

1. Ne angajăm în studiu…….....….....…….17
2. Mecanicismul omului…….....…….19
3. A înțelege... A şti... A face... A fi…….....…….21
4. A spune adevărul…….....…….23
5. Arta …….....…….25
6. Grupul…….....…….27
7. Reîncarnarea şi corpul astral……...…….29
8. Lupta lui „Da” şi a lui „Nu”…….....…….31
9. Cunoaşterea … Secretul…….....…….33
10. Cele patru corpuri……..…….37
11. Cele trei căi… A patra cale……..…….43
12. Necesitatea căilor …….....…….49
13. Comparație între căi…….....…….51
14. Evoluția …….....…….53
15. Absența unității în om…….…….57
16. A şti şi a fi…….....….61
17. Limbaj…….....…….63
18. Omul……...…….....…….65
19. Lumea……...…….....…….69
20. Regula celor trei ……..…….71
21. Crearea lumilor …….....…….73
22. Raza creației…….....75
23. A te elibera de legile mecanice ……..…….79
24. Luna…….…….....….....81

25. Materialitatea Universului……..……83
26. Constituția materiei…….....……85
27. Studiul sinelui şi al relativității…….....89
28. Cele patru aspecte ale oricărei subanțe……91
29. Nemurirea omului din punctul de vedere al:
celor patru corpuri
razei creației…….....…….....93
30. Manifestarea absolutului…….....99
31. Scopuri…….....101
32. A te cunoaşte pe tine însuți…….....107
33. Cele patru funcții…Centrul sexual ……....109
34. Observarea sinelui….Schimbare……..….....115
35. Imaginație... Visare…….....119
36. Conştiință……..…….....121
37. Amintirea sinelui …….....….....123
38. Legea octavei……..…….....125
39. Legea octavei…Raza creației.....139
40. Şocuri auxiliare…….....……141
41. Octave interioare …….....143
42. Raza creației... Octava cosmică.....145
43. Viața organică pe pământ.....147
44. Cele patru stări de conştiință……..…….…151
45. Observarea Eu-lui şi a Sinelui ……..……155
46. Sinceritatea față de sine…….....……161
47. Identificarea…….....……163
48. Considerația …….....…165
49. Tampoanele…….....169
50. Conştiință şi moralitate.....173
51. Binele şi răul…….....……177
52. Adevăr şi minciună…….....……..…179
53. Voința... Supunerea…….....……..……181
54. Destin, personalitate şi esență.....185
55. Esență, personalitate şi munca asupra sinelui.....189

56. Esență şi destin…….....……193
57. Trei octave de radiație…….……..195
58. Masa hidrogenilor …….....……199
59. Energie–Creştere ……..….....…209
60. Uzina umană…….....…….213
61. Uzina cosmică…….....……227
62. Cele trei stadii ale evoluției maşinii umane ….……229
63. Centrele şi masa hidrogenilor …….....….....233
64. Legăturile centrilor inferiori şi superiori ……237
65. Materialitatea proceselor interioare:
Centre superioare şi corpuri subtile …….....…….241
66. Unde începe calea?… Centrul magnetic ……245
67. Maestrul şi a patra cale ……..……249
68. Cosmosurile …….....….....253
69. A te trezi, a muri, a te naşte …….....259
70. Kundalini şi trezirea …….....263
71. Pentru a trezi un om…….....……...267
72. Grupul şi activitatea de trezire …….....271
73. Primele bariere: minciuna şi frica……..281
74. Grupul pregătitor …….....……..285
75. Supraeforturi şi acumulatori …….....…..289
76. Râsul şi căscatul…….....…293
77. Rolurile …….....…295
78. Cine poate veni la lucru…….....……...299
79. Eterna reîntoarcere …….....……303
80. Rolul tipurilor în relațiile bărbatului şi ale femeii.…305
81. Sexul şi corpul astral……..…….....…307
82. Sexul şi abuzul de sex…….....……311
83. Metode de transmitere a ştiinței obiective……..…315
84. Studiul simbolurilor …….....……319
85. Eneagrama……..…….....…...327
86. Limbaj şi artă…….....339
87. Religia şi rugăciunea…….....……343
88. Viața organică pe pământ şi evoluția …….……351

89. Cercurile umanității şi căile lor…….....….357
90. Inteligență sau conştiință a materiei:
Trăsăturile cosmice ale ființei …….....…..365
91. Diagrama tuturor lucrurilor vii……...……...373
92. Supraeforturile …….....….....……377
93. Exerciții de oprire …….....…..383
94. Linişte şi păcat …….....……389
95. Calea obiectivă şi calea subiectivă……..……...391
96. Obivatel-ul şi calea obiectivă…….....395
97. A-ți sacrifica libertatea…….....…….....399
98. Respirația …….....……403
99. Aforisme..…….....……407

- 1 -

NE ANGAJĂM ÎN STUDIU

„Pentru a fi capabil să păstreze un secret, un om trebuie să se cunoască pe sine şi să fiinţeze".

Nu există nicio condiție pentru a ne angaja în studiu şi nici nu ştim cum ar putea fi. Plecăm de la faptul că omul nu se cunoaşte pe sine, că el nu este, adică - nu este ceea ce ar putea sau ar trebui să fie. Din această cauză, el nu-şi poate lua niciun angajament, nu-şi poate asuma nicio obligație. El nu poate decide nimic referitor la viitor. Azi, el este o persoană, mâine - va fi o alta. Deci, nu este legat de nimic şi, dacă vrea, el poate să-şi abandoneze imediat, munca şi să plece.

Dacă, într-o bună zi, va fi învățat destule, atunci va fi altceva. El va vedea dacă îi place sau nu activitatea, care i se oferă. Va putea, atunci, după cum va vrea, să activeze sau să plece. Până în acel moment, el este liber. Dacă rămâne, va fi capabil să decidă sau să ia hotărâri pentru viitor.

Un om se poate găsi pe sine, nu de la început desigur, dar ulterior, în situația în care va trebui să păstreze secretul cel puțin un timp, despre un lucru, despre care a aflat ceva. Dar dacă el nu se cunoaşte pe sine, cum va putea el să promită că va păstra secretul? Bineînțeles, o poate face. Dar se poate ține de promisiune?

Pentru că el nu este unul, în acest om există o multitudine de oameni. Unul dintre ei promite şi crede că poate păstra secretul, dar mâine, un altul din el va spune secretul soţiei sale sau unui prieten, în faţa unei sticle de vin, sau se va lăsa dus de nas de vreun şmecher oarecare şi va spune tot, fără ca măcar, să-şi dea seama de asta. Sau, şi mai rău, va fi înjurat, când nici nu se aşteaptă şi, fiind intimidat de câte cineva, i se va putea face orice.

Deci: ce fel de obligaţii îşi poate el asuma?

Pentru a fi capabil să păstreze un secret, un om trebuie să se cunoască pe sine şi să fiinţeze, să existe. Oamenii, în general, sunt departe de aşa ceva!

- 2 -

MECANICISMUL OMULUI

„Un om este responsabil.
O maşină nu este responsabilă".

Este parţial adevărat: dacă oamenii ar încerca să gândească, ei nu ar mai fi maşini atât de frumoase. Problema este de a şti ce fel de gândire folosesc ei în activitatea lor. Dacă folosesc o gândire eficientă, ei ar putea chiar să gândească superior în viaţa lor activă, în mijlocul maşinilor. Mecanicismul nu este cu totul periculos şi un om poate rămâne om, chiar lucrând cu maşinile. Cel mai periculos mecanicism constă în a fi tu însuţi, o maşină. Toţi oamenii sunt mecanisme, maşini. Noi considerăm, însă, că există „ceva", care poate schimba calea proprie a unui om, ceva care să-l facă să reziste la mecanicizare, credem că nu totul este la fel de mecanicist.

Arta, poezia, gândirea sunt la fel de mecanice ca toate celelalte activităţi. Oamenii sunt maşini şi din partea maşinilor nu te aştepţi la nimic altceva, decât la acţiuni mecanice.

Există şi oameni care nu sunt maşini, dar noi nu-i putem vedea pe aceştia; noi nu-i cunoaştem. Există sălbatici, oameni mecanizaţi, intelectuali, genii. Ei sunt foarte diferiţi unii de alţii, dar noi nu sesizăm adevărata diferenţă. Noi vorbim

despre deosebiri, care, de fapt, nu există. Toți oamenii pe care îi vedem, pe care îi cunoaştem sau pe care i-am putea cunoaşte, sunt roboți, veritabili roboți care lucrează numai sub presiunea influențelor exterioare. Roboți s-au născut şi roboți vor muri!

Ce fac aici sălbaticii şi intelectualii? Chiar în momentul acesta, mai multe milioane de maşini se străduiesc să se distrugă unele pe altele. Ce le deosebeşte pe unele de altele? Unde sunt sălbaticii şi unde sunt intelectualii? Aceeaşi lume. Dar este posibil să încetăm a mai fi maşini, roboți. Desigur, maşinile sunt diferite: un automobil este o maşină, un gramofon este o maşină şi o puşcă este o maşină. Totuşi, ce este diferit? Este acelaşi lucru. Toate sunt maşini. Să ne referim acum la psihologie. Despre ce psihologie poate fi vorba când noi discutăm doar despre maşini? Obiectul propriu al psihologiei îl constituie oamenii, ființele umane. Pentru studiul maşinilor este necesară mecanica, nu psihologia. Este posibil să încetăm a mai fi maşini, roboți, însă, pentru asta, trebuie, înainte de orice, să cunoaştem maşina, robotul. O maşină adevărată nu se poate cunoaşte pe sine. Când ia cunoştință de existența sa, maşina încetează să mai fie maşină; sau, cel puțin, nu mai este cea de dinainte. Ea începe să fie responsabilă de acțiunile sale.

„Un *om* este responsabil".
„O *maşină* nu este responsabilă".

- 3 -

A ÎNȚELEGE... A ŞTI... A FACE... A FI...

„Noi nu înțelegem nici ceea ce citim, nici ceea ce scriem. Nu înțelegem nici măcar ce înseamnă cuvântul a înțelege".

A înțelege este esențial şi o lectură nu poate fi utilă, decât cu condiția să pricepem ceea ce citim. Dar se înțelege de la sine că, nicio carte nu-ți poate oferi o pregătire reală. Ceea ce un om ştie să facă bine, reprezintă pregătirea lui. Dacă el ştie să facă bine o cafea sau cum se confecționează nişte pantofi, în acest caz, deja este posibil să avem o discuție cu el.

Nenorocirea este că nimeni nu ştie să facă bine ceva. Ştim de toate, cumva, într-un mod superficial. Suprema iluzie a omului este convingerea lui, că poate face. Dar adevărul este că totul este întâmplător. Tot ce apare în viață, tot ce se face prin om, tot ceea ce vine de la el, „totul se întâmplă" ca atunci când plouă, pentru că temperatura s-a modificat în straturile superioare ale atmosferei, ca zăpada care se topeşte la soare sau ca praful ridicat şi purtat de vânt.

Omul este o maşină. Tot ceea ce face el, toate acțiunile, toate gândurile, sentimentele, convingerile sale, opiniile şi obiceiurile sale sunt rezultatul influențelor exterioare. Prin sine însuşi, omul nu poate produce nicio idee, nicio acțiune. Tot ceea ce spune, face, gândeşte sau simte, toate astea i se întâmplă. El nu poate descoperi nimic, nu poate inventa nimic. Totul i se întâmplă.

Dar, pentru a stabili acest lucru, pentru a-l înțelege, pentru a te convinge de realitatea lui, trebuie să te eliberezi de mii de iluzii, în legătură cu omul, cu ființa sa creativă, cu capacitatea sa de a-şi organiza conştient viața sa proprie şi aşa mai departe. Nimic de acest fel nu există. Totul se întâmplă; mişcările populare, războaiele, revoluțiile, schimbările de guvern, totul se întâmplă. Şi toate astea se petrec în acelaşi mod, în care totul se întâmplă la nivelul individului. Omul se naşte, trăieşte, moare, construieşte case, scrie cărți, nu cum ar vrea, ci cum se întâmplă. Totul se întâmplă. Omul nu iubeşte, nu urăşte, nu doreşte. Toate astea se întâmplă.

Dar nimeni nu acceptă această idee care, de altfel, este cu atât mai neplăcută, cu cât reprezintă adevărul, şi nimeni nu vrea să-l recunoască. Înțelegerea acestui lucru ar înlesni discuția. Dar una este dacă sesizăm, în mod inteligent, că omul nu poate face nimic de la sine, şi cu totul altceva, dacă resimțim acest lucru cu toată greutatea sa, şi să ne convingem realmente, că aşa este şi să nu uităm niciodată acest lucru.

Ceea ce se face acum, şi mai ales ceea ce a fost deja făcut, într-un mod oarecare, nu ar fi putut fi făcut altfel. Era singura modalitate posibilă.
Dacă un singur lucru ar fi putut fi făcut altfel, totul ar fi fost diferit. Totul depinde de tot. Toate lucrurile se leagă între ele. Nimic nu este separat de rest. Deci, toate evenimentele urmează calea unică, pe care pot evolua. Dar ele sunt ceea ce sunt, prin urmare, şi lucrurile sunt ceea ce sunt.

„Ca *să faci* , trebuie *să fii*".

- 4 -

A SPUNE ADEVĂRUL

„A spune adevărul este cel mai greu lucru din lume".

Trebuie să învățăm să spunem adevărul. Ni se pare că este suficient să dorim sau să ne hotărâm să-l rostim; totuşi, relativ rar, oamenii mint deliberat. În cele mai multe cazuri, ei cred că spun adevărul, când de fapt, mint tot timpul, şi când vor să mintă, şi când vor să spună adevărul. Ei mint continuu; ei se mint pe sine şi îi mint şi pe ceilalți.

Prin urmare, nimeni nu-i înțelege pe ceilalți şi nu se înțelege nici pe sine. Să ne gândim: ar mai fi atâtea discordii, neînțelegeri profunde şi ură față de punctul de vedere şi opinia altuia, dacă oamenii ar fi capabili să se înțeleagă unii pe alții?

Ei nu se pot înțelege unii pe alții, pentru că nu reuşesc să nu mintă. A spune adevărul este cel mai dificil lucru din lume. Va trebui să studiem mult şi timp îndelungat, ca să ajungem să spunem adevărul. Doar voința nu este de ajuns.

Pentru a spune adevărul, trebuie să ştim ce este el şi ce este minciuna. Trebuie să le vedem în noi înşine. Or, nimeni nu are nevoie de aşa ceva.

- 7 -

REÎNCARNAREA ŞI CORPUL ASTRAL

„Ființa dintr-un om, atât în viață cât și după moarte, dacă va exista după moarte, poate fi de calitate foarte diferită”.

„Omul-maşină” pentru care totul depinde de influențele exterioare, pentru care totul se întâmplă, care este acum un om şi care, după o clipă, devine un altul şi apoi, mai târziu, va fi un al treilea, nu are niciun viitor, de niciun fel: el va fi îngropat şi gata. El este doar țărână şi în țărână se va întoarce. Aceste cuvinte i se potrivesc.

Pentru ca să avem o viață viitoare, de orice fel ar fi ea, este necesară o anumită cristalizare, o anumită fuziune a calităților interioare ale omului şi este necesară o anume autonomie față de influențele exterioare. Dacă există într-un om ceva, care poate rezista la influențele exterioare, acest lucru va putea rezista chiar şi morții fizice. Or, ce ar putea rezista morții fizice la un om, care disperă, când s-a tăiat la un deget? Dacă există, cât de cât, ceva într-un om, acest ceva poate supraviețui, dar dacă nu este nimic, atunci nimicul nu poate supraviețui.

Totuşi, chiar dacă acest „ceva” supraviețuieşte, viitorul său poate fi variabil. În unele cazuri de cristalizare completă,

el se poate produce după moarte, este ceea ce oamenii numesc reîncarnare şi, pe de altă parte, este ceea ce ei numesc „existența de dincolo”. În ambele cazuri, viața continuă în corpul astral sau cu ajutorul acestuia din urmă.

Sistemele pe care noi le cunoaştem şi care vorbesc despre corpul astral, afirmă că toți oamenii au acest corp. Este complet fals. Ceea ce poate fi numit corp astral este obținut prin fuziune, adică printr-o luptă, printr-o muncă interioară teribil de dură. Omul nu se naşte cu un corp astral şi numai puțini oameni îl dobândesc. Dacă acesta se constituie, el poate continua să trăiască după moartea corpului fizic şi poate renaşte în alt corp. Iată ce este reîncarnarea. Dacă nu s-a renăscut, atunci, în cursul timpului, va muri şi el. El nu este nemuritor, dar poate trăi mult timp, după moartea corpului fizic.

- 8 -

LUPTA LUI „DA” ŞI A LUI „NU”

„Fuziunea, unitatea interioară sunt obținute prin fricțiune, prin lupta lui «da» şi a lui «nu» în om”.

Dacă un om trăieşte fără conflict interior, dacă totul i se întâmplă fără ca el să se opună, dacă va merge totdeauna în direcția curentului, aşa cum bate vântul, el va rămâne cum este. Dar, dacă explodează o luptă interioară în acel om şi, mai ales, dacă în această luptă, el urmează o linie determinată, atunci, în mod gradual, unele trăsături permanente vor începe să se formeze în el, el va începe să cristalizeze.

Totuşi, dacă această cristalizare este posibilă pe o bază corectă, ea nu este mai puțin posibilă pe o bază falsă. De exemplu, frica păcatului sau o credință fanatică într-o idee oarecare pot provoca o luptă teribil de intensă a lui „da” cu „nu” şi un om poate cristaliza pe aceste baze. Dar, cristalizarea se va face prost şi va fi incompletă. Omul va pierde astfel, orice posibilitate de dezvoltare ulterioară. Pentru ca posibilitatea să-i fie înapoiată el va trebui să fie în prealabil „reconstruit” şi asta, nu este posibil fără suferințe teribile.

Cristalizarea este posibilă pe orice bază, fie că ea se împlineşte la un vagabond sau la un călugăr. Oamenii pot „naşte” în ei înşişi, o forță interioară enormă, ei pot suporta

tortura, ei pot obține tot ce vor. Asta înseamnă că acum, este în ei ceva solid, permanent. Asemenea oameni pot deveni nemuritori. Dar unde este avantajul? Un asemenea om devine „ceva nemuritor”, cu toate că o anumită cantitate de conştiință va fi conservată uneori în el. Totuşi, trebuie reamintit că este vorba de cazuri excepționale.

Pentru a provoca lupta lui „da” cu cea a lui „nu”, este necesar sacrificiul. Dacă nu se sacrifică nimic, nu se obține nimic. Este indispensabil să sacrificăm ceea ce ne este cel mai scump în acel moment, să sacrificăm mult şi pentru mult timp. Totuşi, nu pentru totdeauna. Când s-a terminat procesul de cristalizare, renunțările şi privațiunile, sacrificiile nu mai sunt necesare. Atunci, un om poate avea tot ceea ce vrea. Nu mai există nicio lege pentru el, el îşi este sieşi lege.

- 9 -

CUNOAŞTEREA... SECRETUL

„Cunoaşterea nu poate aparține tuturor. Ea nu poate aparține unui număr mare de oameni”.

Ne este imposibil să înțelegem cunoaşterea, pentru că noi nu ne dăm seama că, precum toate lucrurile din lume, ea este materială. Asta înseamnă că ea are toate caracterele materialității. Or, una dintre trăsăturile materialității este de a implica o limitare a materiei, adică acea cantitate de materie într-un anume loc, şi în condițiile date este totdeauna limitată. Chiar şi nisipul din deşert şi apa oceanului sunt într-o cantitate invariabilă şi strict măsurată. Deci, a spune că de fapt, cunoaşterea este materială, înseamnă a spune că există o cantitate definită din aceasta, într-un loc şi timp date. Se poate deci, afirma că în cursul unei anumite perioade, să zicem un secol, umanitatea dispune de o cantitate definită de cunoaştere.

Ştim, chiar printr-o observare elementară a vieții, că materia cunoaşterii are calități cu totul diferite, după cum este absorbită în cantitate mică sau mare. Luată în cantitate mare, într-un loc dat, de către un singur om, de exemplu, sau de către un grup mic de oameni, ea dă rezultate foarte bune. Luată într-o cantitate mică, de către fiecare

individ dintr-o masă foarte mare de oameni, ea nu dă rezultate sau chiar dă rezultate negative, contrare celor scontate.

Să luăm nişte obiecte pe care vrem să le aurim. Noi trebuie să ştim cantitatea exactă pe care o putem auri cu aurul pe care îl avem altfel, vom obține o aurire inegală, cu plăci şi totul va avea un aspect mai urât, decât cel dinainte de aurire. De fapt, noi risipim aurul nostru. La fel este şi cu cunoaşterea. Dacă ar trebui dată tuturor, nimeni nu ar primi nimic. Rezervată pentru un număr mic de oameni, fiecare va primi destul, nu numai cantitatea în sine, dar şi faptul că ea va putea fi mărită. În distribuirea cunoaşterii, nu există nici umbră de injustiție.

Majoritatea imensă a oamenilor ignoră dorința de cunoaştere; ei refuză „porția" lor de cunoaştere, ei neglijează chiar să „ia", în distribuirea generală, porția care le este alocată, pentru nevoile curente ale vieții. Asta devine extrem de evident, în perioadele de nebunie colectivă, de războaie, de revoluții, când oamenii par a-şi fi pierdut brusc până şi grăuntele de bun simț, pe care îl aveau de obicei, şi acum, deveniți automate perfecte, ei participă la exterminări în masă, ca şi cum nu ar mai avea nici măcar instinct de conservare.

Astfel, cantități enorme de cunoaştere rămân cumva, nesolicitate şi pot fi redistribuite celor care sunt în stare să aprecieze valoarea. Nu este nimic nedrept în asta, pentru că acei care primesc nu iau nimic care aparține altcuiva. Ei nu privează pe nimeni de nimic, ei iau numai ceea ce alții au aruncat ca inutil şi care, în acest caz, s-ar pierde dacă nu ar fi luat de aceştia.

Acumularea de cunoaştere de către unii depinde de aceea aruncată de alții. În marile momente de cotitură din istoria civilizațiilor, care coincid adesea, cu cataclisme geologice, perturbări climatice şi alte fenomene de ordin planetar, mari

cantități din această materie, care este cunoaşterea, se eliberează, ceea ce necesită o muncă de recuperare fără de care, aceasta s-ar pierde. Munca de recuperare a materiei cunoaşterii risipite coincide adesea, cu declinul şi ruina civilizațiilor.

* * *

„Nimeni nu ascunde nimic;
nu există nici cel mai mic mister".

Acela care vrea cunoaşterea, trebuie să facă el însuşi primele eforturi pentru a găsi sursa, pentru a se apropia de ea, ajutându-se de indicațiile date nouă tuturor, dar pe care oamenii în general, nu doresc să le vadă sau să le recunoască. Ea, cunoaşterea, nu poate veni gratuit, fără eforturi. Oamenii înțeleg bine când nu este vorba decât de cunoştințe ordinare, dar în cazul marii cunoaşteri, în cazul când admit posibilitatea existenței ei, aceştia apreciază că poate aştepta altceva de la ea.
Toată lumea admite, de exemplu, că un om va trebui să lucreze timp de mai mulți ani, dacă vrea să învețe limba chineză. Nimeni nu contestă că cinci ani de studiu sunt indispensabili, pentru a înțelege principiile medicinii şi poate de două ori mai mult, pentru studiul muzicii şi al picturii. Şi totuşi, unele teorii afirmă că, orice cunoaştere poate fi dobândită, în timp ce dormim. Chiar şi numai existența unor asemenea teorii constituie o explicație suplimentară a faptului că ea, cunoaşterea, nu poate ajunge la oameni.

Totuşi, nu este mai puțin important să înțelegem, că eforturile independente ale unui om, pentru a face ceva într-o direcție anume, nu pot da rezultate prin ele însele.

Nu poți obține cunoaşterea, decât cu ajutorul celor care o au deja. Asta trebuie înțeles, chiar de la început.

„Trebuie să învățăm de la cei care ştiu".

- 98 -

RESPIRAȚIA

„Fără stăpânirea respirației, nimic nu poate fi stăpânit”.

Scopul oricărei învățături este stăpânirea organismului şi supunerea, de la funcțiile sale conştiente şi inconştiente până la voință. Exercițiile care conduc aici în linie dreaptă încep cu respirația. Fără o stăpânire perfectă a acesteia, nicio altă stăpânire nu este posibilă. Nu este o sarcină uşoară.

Există trei tipuri de respirație:

1 - Respirația normală care se face inconştient, sub controlul centrului motor.

2 - Respirația artificială. Dacă un om îşi spune de exemplu, că va număra până la zece inspirând şi până la zece expirând, sau că va inspira pe nara dreaptă şi va expira pe cea stângă, respirația sa se va face sub controlul aparatului formator. Ea este în sine diferită pentru că centrul motor şi aparatul formator lucrează cu grupe diferite de muşchi. Cei prin care lucrează primul, nu sunt nici accesibili, nici subordonați celui de al doilea. În cazul unei opriri momentane a centrului motor, aparatul formator poate totuşi să-şi exerseze influența asupra unui grup de muşchi, cu ajutorul căruia poate declanşa mecanismul respirației. Dar activitatea sa nu o va egala

desigur, pe cea a centrului motor şi nici nu poate dura mult. Aţi citit manuale de respiraţie yoghină, aţi citit, de asemenea, sau poate aţi auzit vorbindu-se de metode speciale de respiraţie, folosite în mânăstiri ortodoxe, unde se practică oraţiunea mentală. Respiraţia care se face prin aparatul formator nu este normală: ea este artificială. Ideea este următoarea : dacă un om, în reprize frecvente, face acest tip de respiraţie un timp destul de lung, sub controlul aparatului său formator, centrul motor, care în acest timp rămâne inactiv, oboseşte nefăcând nimic şi atunci începe să lucreze imitând aparatul formator. Şi de fapt, asta se întâmplă uneori. Dar pentru ca să se întâmple acest lucru, trebuie reunite mai multe condiţii: post şi rugăciuni, veghe şi tot felul de sarcini extenuante pentru corp. Dacă corpul este bine tratat, nimic de acest fel nu este posibil. Credeţi poate că nu se fac exerciţii fizice în mănăstirile ortodoxe? Încercaţi numai să faceţi o sută de mătănii, după toate regulile. Veţi avea rinichii mai curbaţi decât după orice fel de exerciţii de gimnastică. Toate astea nu au decât un scop: încărcarea, prin respiraţie, a muşchilor potriviţi; să o trecem la centrul motor. Acesta riscă totdeauna să-şi piardă obişnuinţa de a lucra corect şi, fiindcă aparatul formator are uneori nevoie să se oprească, în timpul somnului, de exemplu, şi deoarece centrul motor nu vrea acest lucru, maşina se poate afla într-o situaţie jalnică. Se poate chiar muri dintr-o oprire a respiraţiei. Dereglarea funcţiilor maşinii prin exerciţii de respiraţie este aproape inevitabilă pentru cei care încearcă singuri, pornind de la cărţi, fără a fi dirijaţi cum trebuie. Amatorii nu vor putea niciodată să treacă acest control al respiraţiei de la aparatul formator la centrul motor. Pentru ca să se poate face acest transfer, organis-

mul trebuie adus la gradul cel mai intens de funcţionare, dar un om nu poate face acest lucru singur.

3 - Respiraţia cu ajutorul mişcării necesită o foarte bună cunoaştere a maşinii umane şi această metodă nu poate fi pusă în aplicare, decât în şcolile conduse de maeştri foarte competenţi.

Ideea centrală în acest sens este că unele mişcări, unele poziţii pot provoca prin voinţă orice fel de respiraţie, păstrându-i caracterul de normalitate, fără nimic artificial. Dificultatea constă în a şti ce mişcări şi ce poziţii provoacă anumite tipuri de respiraţie şi la ce tipuri de oameni. Mai ales acest lucru, cel din urmă este foarte important deoarece oamenii se împart în multe tipuri şi că, pentru a ajunge la acelaşi tip de respiraţie, fiecare tip are propriile mişcări definite. Dimpotrivă, aceleaşi mişcări pot antrena tipuri diferite de respiraţie, după fiecare tip de oameni. Un om care ştie ce mişcare va provoca în el cutare sau cutare tip de respiraţie este deja, capabil să-şi controleze organismul şi poate, după cum vrea, oricând, să pună în mişcare cutare sau cutare centru sau dimpotrivă, să-şi oprească o funcţie sau alta. Desigur, cunoaşterea acestor mişcări şi capacitatea de a le controla au gradele lor, ca toate lucrurile din lume. Ştiinţa oamenilor diferă şi ea, nu mai puţin decât modul de a o pune în practică. Aşteptând, ceea ce contează, este a înţelege principiul. Înţelegerea acestuia, mai ales un studiu al divizării centrilor, este indispensabilă. Fiecare centru este împărţit în trei părţi, conform divizării iniţiale a centrilor, în intelectual, emoţional şi motor. Pe aceeaşi bază, fiecare dintre cele trei părţi este la rândul ei, împărţită în trei. Dintre ele fiecare este de la formarea sa împărţită în două sectoare, pozitiv şi negativ. În toate

zonele centrilor există grupe de rulouri asociate unele cu altele, după diversele orientări. Iată ce explică diferența dintre oameni, ceea ce ei numesc individualitate. Bineînțeles, nu există urme ale adevăratei individualități în toate astea, ci doar diferențele de rulouri şi asociații.

- 99 -

AFORISME

Înscrise pe velum la „Study House"

1 - Iubeşte ceea ce nu iubeşti.
2 - Cea mai mare împlinire pentru om este să fie capabil să facă ceva.
3 - Cu cât sunt mai rele condițiile de viață, cu atât mai bune vor fi rezultatele, cu condiția de a ne aminti mereu de muncă.
4 - Numeşte-te tu însuți, mereu şi oriunde.
5 - Aminteşte-ți că ai venit aici pentru că ai înțeles necesitatea de a lupta contra ta, numai împotriva ta. Aşadar, mulțumeşte oricui ți-a dat ocazia să o faci.
6 - Aici, noi putem oferi o direcție şi crea condiții, dar nu putem ajuta.
7 - Să ştii că această casă nu poate fi de folos decât celor care şi-au recunoscut non-valoarea şi care cred în posibilitatea de a schimba ceva.
8 - Dacă ştii că faci rău şi totuşi faci, comiți un păcat dificil de răscumpărat.
9 - Cel mai bun mijloc de a fi fericit în această viață este de a putea aprecia totdeauna din exterior, niciodată din interior.
10 - Nu aprecia arta prin sentimente.
11 - Adevăratul semn că un om este bun este atunci când el

îşi iubeşte tatăl şi mama.

12 - Apreciază-i pe alții după ceea ce eşti tu, şi te vei înşela rar.

13 - Ajută-l numai pe cel ce nu este leneş.

14 - Respectă toate religiile.

15 - Îl iubesc pe cel care iubeşte munca.

16 - Putem doar să ne străduim să devenim capabili de a fi creştini.

17 - Nu judeca un om după ceea ce se povesteşte despre el.

18 - Ține cont de ceea ce oamenii cred despre tine, nu după ce spun.

19 - Ia înțelegerea Orientului şi ştiința Occidentului şi apoi-caută.

20 - Cel care poate veghea asupra bunului altora, îl va merita pe al său.

21 - Numai suferința conştientă are sens.

22 - Mai bine să fii din când în când egoist, decât să nu fi niciodată drept.

23 - Dacă vrei să înveți să iubeşti, începe cu animalele; ele sunt mai sensibile.

24 - Învățându-i pe alții, vei învăța şi tu.

25 - Aminteşte-ți că aici munca nu este un scop în sine; ea este doar un mijloc.

26 - Poate fi drept numai cel care se pune în locul altora.

27 - Dacă nu ai spirit critic, prezența ta aici este inutilă.

28 - Cel care va fi eliberat de „boala lui mâine", va avea şansa să obțină ceea ce venise să caute aici.

29 - Fericit cel ce are suflet.
Fericit cel ce nu are.
Nefericire şi suferință pentru cel ce nu are decât sămânța acestuia.

30 - Odihna nu depinde de cantitatea, ci de calitatea somnului.

31 - Dormi puțin, fără regret.

32 - Energia cheltuită pentru o muncă interioară activă se transformă repede în rezervă nouă. Cea care este cheltuită pentru o activitate pasivă este pierdută pentru totdeauna.

33 - Unul dintre cele mai bune mijloace de a-ți trezi dorința de a lucra asupra sinelui este de a deveni conştient că poți muri în oricare moment. Şi trebuie să învățăm să nu uităm acest lucru.

34 - Iubirea conştientă trezeşte acelaşi răspuns.
Iubirea emoțională provoacă contrariul.
Iubirea fizică depinde de tip şi de polaritate.

35 - Credința conştientă este libertate.
Credința emoțională este sclavie.
Credința mecanică este prostie.

36 - Speranța de nezdruncinat este forță.
Speranța amestecată cu îndoială este laşitate.
Speranța amestecată cu teamă este slăbiciune.

37 - Omului i se dă un număr limitat de experiențe, dacă este econom el îşi prelungeşte viața.

38 - Aici nu sunt nici ruşi, nici englezi, nici evrei, nici creştini. Nu sunt decât oameni care urmăresc un acelaşi scop: să devină apți de a exista.